

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 352/2026-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Katarínou Jošthovou, Školská 693/31 Žilina, proti postupu Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 10Co/132/2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 15. mája 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva vyjadriť sa ku všetkým dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10Co/132/2024 (ďalej len „napadnuté konanie“). Navrhuje tiež priznať mu primerané finančné zadostučinenie 10 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z obsahu pomerne simplicite formulovanej ústavnej sťažnosti a ostatného spisového materiálu vyplýva, že sťažovateľ (v procesnom postavení žalovaného, pozn.) je sporovou stranou v súdnom konaní o určenie neplatnosti darovacej zmluvy, ktoré bolo vedené pred Okresným súdom Martin (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 8C/58/2007. Okresný súd o podanej žalobe po prvýkrát rozhodol rozsudkom sp. zn. 8C/58/2007 z 13. apríla 2011, ktorý bol napadnutý odvolaním žalobcu. V odvolacom konaní krajský súd rozhodol uznesením sp. zn. 10Co/239/2011 z 22. februára 2012 tak, že odvolanie zamietol (zrejme správne odmietol, pozn.). Na dovolanie žalobcu doručené 18. mája 2012 okresnému súdu Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 6Cdo/8/2013 z 21. augusta 2013, napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Krajský súd po vrátení súdneho spisu dovolacím súdom vo veci sťažovateľa opätovne konal a uznesením sp. zn. 10Co/601/2013 z 28. augusta 2014 rozsudok súdu prvej inštancie sp. zn. 8C/58/2007 z 13. apríla 2011 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Okresný súd meritorne rozhodol v poradí druhým rozsudkom sp. zn. 21C/175/2017 z 29. februára 2024, proti ktorému žalobca podal odvolanie. Súdny spis bol predložený na konanie krajskému súdu 10. októbra 2024, ktorý vedie odvolacie konanie pod sp. zn. 10Co/132/2024 a 28. mája 2026 v ňom vyhlásil potvrdzujúci rozsudok.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažnostná argumentácia je založená na tvrdenom porušení označených práv zbytočnými prietiahmi v postupe krajského súdu v odvolacom konaní, ktorý je počas obdobia 18 mesiacov absolútne nečinný. Sťažovateľ podal 8. apríla 2026 sťažnosť predsedovi krajského súdu na prietahy v napadnutom konaní, ktorá bola písomným podaním z 30. apríla 2026 vyhodnotená ako dôvodná. Upriamujúc pozornosť na nečinnosť krajského súdu a celkovú dĺžku trvania súdneho sporu (19 rokov), sťažovateľ uvádza, že 17. februára 2022 bol predsedníčkou okresného súdu nariadený dohľad nad plynulosťou konania. Požiadavku priznať primerané finančné zadost'učinene odôvodňuje celkovou dĺžkou vedenia súdneho sporu, počas ktorých je v právnej neistote, nemôže s nehnuteľnosťou, ktorá je predmetom sporu, nakladať alebo do nej investovať, keďže jej nadobudnutie je napadnuté žalobou o neplatnosť darovacej zmluvy.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všetky zákonom o ústavnom súde požadované náležitosti (§ 39, § 43, § 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy:

5. Ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, ktorých uplatnenie je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania. Inak povedané, ústavný súd môže prijať na ďalšie konanie len taký návrh, ktorý obsahuje všetky náležitosti ustanovené zákonom o ústavnom súde.

6. Z hľadiska predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti je podstatná najmä požiadavka plynúca z § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde, a to požiadavka relevantnej ústavnoprávnej argumentácie (konkrétne skutkové a právne dôvody) namietaného porušenia práv, ako aj z § 45 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 tohto zákona neustanovuje inak.

7. Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre opakovane uviedol, že je základnou povinnosťou sťažovateľa, aby odôvodnenie ústavnej sťažnosti obsahovalo čo najpresnejší opis skutkového stavu a najmä logickú právnu argumentáciu, na základe ktorej možno konštatovať existenciu príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom, resp. rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a porušením v ústavnej sťažnosti označených práv garantovaných ústavou, resp. kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou, ktorého vyslovenia sa sťažovateľ v petite svojej ústavnej sťažnosti domáha (IV. ÚS 574/2018, m. m. IV. ÚS 359/08, IV. ÚS 198/2012).

8. Ústavný súd na tomto mieste považuje za potrebné upozorniť, že odôvodnenie ústavnej sťažnosti sťažovateľa nepredkladá žiadne konkrétne identifikovateľné dôvody, pre ktoré by postupom mestského súdu v napadnutom konaní malo dôjsť k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Poukázanie na nečinnosť krajského súdu v priebehu napadnutého konania nie je dostatočným argumentom preukazujúcim zásah do sťažovateľom označených práv. Ústavná sťažnosť tak napriek kvalifikovanému právnomu zastúpeniu nespĺňa zákonom požadovanú náležitosť, a to odôvodnenie návrhu (§ 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde) v podobe konkrétnych skutkových a právnych dôvodov, pre ktoré malo podľa sťažovateľa k porušeniu jeho práva dôjsť [§ 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde]. Preto v tejto časti ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy:

9. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom znamenajúcim nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. II. ÚS 118/2019, I. ÚS 250/2020, I. ÚS 318/2022).

10. Ak namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov, ide o zjavnú neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať takú ústavnú sťažnosť, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 110/02, II. ÚS 66/2011, IV. ÚS 473/2012, III. ÚS 288/2016, II. 59/2019).

11. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju dnes už stabilnú judikatúru k namietanému porušeniu čl. 48 ods. 2 ústavy, v ktorej opakovane konštatuje, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva v ňom zakotveného

(I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistí, že namietaný postup všeobecného súdu sa nevyznačuje takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavnú s'ťažnosť spravidla odmieta ako zjavne neopodstatnenú (napr. IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011, I. ÚS 141/2024).

12. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre s'ťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02).

13. V konkrétnom prípade s'ťažovateľa nebola prezentovaná osobitná právna či faktická zložitosť veci. Predmet konania možno zaradiť medzi bežnú agendu všeobecných súdov. Preto je pomerne zarážajúce, že súdne konanie „prebieha“ už 19 rokov, čo je iste neprijateľné, s'ťažovateľ ale doteraz dĺžku konania nenamietal. Z doterajšieho priebehu napadnutého konania nevyplýva, že by s'ťažovateľ svojím správaním k dĺžke napadnutého konania prispel.

14. Čo sa týka významu sporu pre s'ťažovateľa, výsledok napadnutého konania je pre neho nepochybne dôležitý a ústavný súd považuje za legitímnu požiadavku s'ťažovateľa dosiahnuť stav právnej istoty práve s ohľadom na dĺžku trvania sporu, v ktorom sa rozhodovalo opakovane na všetkých inštanciách všeobecných súdov.

15. Pokiaľ ide o samotný postup krajského súdu, ktorý s'ťažovateľ namieta, ústavný súd z obsahu ústavnej s'ťažnosti a ostatného spisového materiálu považuje za preukázané, že súdny spis bol predložený na rozhodnutie o podanom odvolaní žalobcu 10. októbra 2024. Posudzujúc dĺžku odvolacieho konania, ústavný súd konštatuje, že od predloženia veci krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní žalobcu do podania ústavnej s'ťažnosti ústavnému súdu 15. mája 2026 ubehlo obdobie 18 mesiacov, počas ktorého krajský súd o odvolaní nerozhodol.

16. Treba však zohľadniť, že krajský súd vo veci koná ako súd odvolací a jeho úlohou je posúdiť vecnú správnosť odvolaním napadnutého rozhodnutia v senáte, preto spravidla nevykonáva vo veci procesné úkony ani nie je povinný nariadiť pojednávanie [§ 385 Civilného sporového poriadku(ďalej len „CSP“)]. To však (aj vzhľadom na predmet konania) nevyhnutne neznamená, že odvolací súd sa vecou dosiaľ nezaoberal (III. ÚS 106/2018). Vo vzťahu k postupu krajského súdu ústavný súd poznamenáva, že je potrebné brať na zreteľ aj čas nevyhnutný na štúdium spisového materiálu zabezpečeného prvoinštančným súdom, ako aj skutočnosť, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je prípustný riadny opravný prostriedok a odvolací súd vec právoplatne uzatvára (II. ÚS 62/2022).

17. Ani skutočnosť, že predsedníčka krajského súdu v odpovedi na s'ťažnosť s'ťažovateľa na priet'ahy v napadnutom konaní uznala aj existenciu priet'ahov a nariadila nad vecou dohľad, nemusí viesť bez ďalšieho k prijatiu v nadväznosti na to podanej s'ťažnosti podľa čl. 127 ústavy na ďalšie konanie, pretože ústavný súd, pridržiavajúc sa doterajšej stabilizovanej judikatúry,

považuje za potrebné poskytnúť všeobecnému súdu časový priestor na prijatie opatrení s cieľom nápravy a odstránenia protiprávneho stavu zapríčineného jeho nečinnosťou alebo neefektívnou činnosťou (IV. ÚS 78/07, IV. ÚS 59/08, IV. ÚS 27/09).

18. Overením aktuálneho stavu napadnutého konania ústavný súd zistil, že krajský súd 22. mája 2026 určil termín verejného vyhlásenia rozsudku na 28. máj 2026 (postup podľa § 219 ods. 3 CSP v spojení s § 378 CSP). V čase rozhodovania ústavného súdu bola vec sťažovateľa krajským súdom rozhodnutá rozsudkom sp. zn. 10Co/132/2024 z 28. mája 2026, ktorým odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie sp. zn. 21C/175/2017 z 29. februára 2024 potvrdil (výrok I) a sťažovateľovi ako žalovanému priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % (výrok II).

19. Hoci postup krajského súdu v napadnutom konaní nemožno považovať za optimálny, z judikatúry ústavného súdu taktiež vyplýva, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05). Pojem „zbytočné prieťahy“ je pojem autonómny, ktorý treba vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne (I. ÚS 266/2021). V okolnostiach prerokúvanej veci ústavný súd zohľadnil, že krajský súd po podaní sťažnosti predsedníčke súdu v podstate obratom obnovil plynulosť konania, ktorého dĺžka svojou intenzitou nezasiahla do sťažovateľových práv v ním tvrdenom rozsahu.

20. Ústavný súd stabilne judikuje, že čas na konanie bez zbytočných prieťahov nemožno presne numericky vyjadriť. Rovnako tak nie je presne časovo ohraničená ani primeranosť lehoty, keď by mala byť tá-ktorá vec prerokovaná a najmä rozhodnutá [I. ÚS 92/97 (ZNaU 23/98), I. ÚS 61/98 (ZNaU 18/98)]. Rozhodovacia prax EŠLP v obdobných veciach vychádza z premisy, podľa ktorej v civilných veciach (a obdobne aj vo veciach správneho súdnictva) dĺžka súdneho konania na jednej inštancii v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. Humen proti Poľsku, rozsudok EŠLP z 15. 10. 1999, č. 26614/95, body 58 a 69, Calvelli a Ciglio proti Taliansku, rozsudok zo 17. 1. 2002, č. 32967/96, body 64, 65 a 66).

21. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd uzatvára, že napriek nie najrýchlejšiemu postupu krajského súdu dĺžka odvolacieho konania sa nevyznačovala takým trvaním, aby sa dalo uvažovať o zbytočných prieťahoch v požadovanej relevantnej ústavnoprávnej intenzite, ktorá by zakladala možnosť vyslovenia porušenia sťažovateľom namietaného základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu v napadnutom konaní. Ústavnú sťažnosť sťažovateľa preto pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

22. Je nepochybné, že dĺžka súdneho sporu s absenciou právoplatného rozhodnutia v trvaní 19 rokov je mimoriadne excesívna, a to aj pri zohľadnení toho, že v spore postupne rozhodovali súdy všetkých troch inštancií. Ústavný súd súc viazaný petitom ústavnej sťažnosti (§ 45 zákona o ústavnom súde) mal však možnosť preskúmať postup krajského súdu len v ostatnom odvolacom konaní.

23. Ak sťažovateľ v petite predloženej ústavnej sťažnosti žiada vysloviť aj porušenie svojho základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, ústavnému súdu nepredložil žiadnu relevantnú právnu argumentáciu, ktorá by zakladala možnosť vyslovenia porušenia tohto práva. Poukazujúc na svoje závery uvádzané už v bode 7 – 8 odôvodnenia tohto uznesenia, ústavný súd uzatvára, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa bolo potrebné aj v tejto časti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí.

24. Ústavný súd na tomto mieste pripomína, že pre posúdenie prípadných prietahov v konaní orgánu verejnej moci ako aj ďalších požiadaviek sťažovateľa sa vyžaduje náležité odôvodnenie ústavnej sťažnosti s aspoň čiastočným chronologickým pravdivým opisom skutkového stavu a tiež uvedenie konkrétnych skutočností umožňujúcich reálne posúdenie ich negatívneho materiálneho dopadu na osobu sťažovateľa a jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov [I. ÚS 266/2021(ZNaU č. 88/2021)]. Tiež nemôže ponechať bez povšimnutia, že sťažovateľ namietajúci nečinnosť krajského súdu v sťažnostnom petite ústavnej sťažnosti nežiada o príkaz konať v napadnutom konaní podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde, čo by sa v kontexte ním predložených námietok javilo ako primárny prostriedok nápravy nežiaduceho stavu v postupe konajúceho súdu.

25. V závere ústavný súd tiež dáva do pozornosti sťažovateľa a jeho právnej zástupkyne, že podanie ústavnej sťažnosti a nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia opiera o neúčinné ustanovenia zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov, ktorý bol zrušený zákonom o ústavnom súde od 1. marca 2019. V tejto súvislosti sa žiada uviesť, že inštitút povinného právneho zastúpenia sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom by mal byť základným predpokladom na koncipovanie ústavnej sťažnosti, ktorá po obsahovej stránke napĺňa všetky atribúty kvalifikovaného podania [I. ÚS 532/2024 ZNaU 35/2024].

26. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jej ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, o ktorých rozhodovanie je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júna 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu